

Työ- ja elinkeinojaosto keskiviikko 22.10.2025 klo 08.30 / HE 99/2025 vp / Asiantuntijapyyntö

Asia: HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Tausta

Pääministeri Orpon hallitus linjasi kevään 2024 kehysriihen yhteydessä siitä, että Tesi käynnistää yhteensä 300 miljoonan euron suuruisen Kasvu - suorasijoitusohjelman vuosille 2025-2027. Ensimmäinen eli 100 milj. euron pääomitus Tesiin tehtiin vuonna 2025. Kevään 2025 kehysriihen yhteydessä osana valtion menojen ja tulojen suunnittelua linjattiin siitä, että Tesin vuosille 2026 ja 2027 suunniteltujen pääomitusten aikataulua myöhennetään. Siten vuonna 2026 Tesille annettaisiin ns. valtuus tehdä uusia suoria sijoituksia enintään 100 milj. euron arvosta.

Momentille ei siten myönnetä määrärahaa vuonna 2026, vaan momentille esitetään valtuutta, jonka mukaan Suomen Teollisuussijoitus Oy saa tehdä Kasvu-suorasijoitusohjelman mukaisia uusia rahoituspäätöksiä enintään 100 000 000 eurolla vuonna 2026. Valtuus on tarkoitettu Suomen Teollisuussijoitus Oy:n markkinaehtoiisiin sijoituksiin, jotka yhtiö tekee kasvua edistäviin kohdeyhtiöihin Suomessa. Suoralla sijoitustoiminnalla tavoitellaan vahvempaa teollisuuspoliittista roolia, suurempaa kohdennusta ja kykyä vahvistaa nopeammin kasvua luomalla muun muassa uusia toimialoja ja osaamiskeskittymiä Suomeen tai vahvistamalla olemassa olevien kasvualojen kehitystä.

Ehdotettu toimintamalli poikkeaa siis alkuperäisestä suunnitelmasta, jossa Tesiä oli tarkoitus lisäpääomittaa 100 miljoonalla eurolla vuosina 2025, 2026 ja 2027. Tesi näkemyksen mukaan markkinassa on lukuisia sijoituskohteita, joihin lisäpääomituseriä on tarkoitus käyttää.

Tesin strategiakauden tilannekatsaus

Tesin tavoitteena on tehdä vuosina 2025-2029 sijoituksia yhteensä 1,8 miljardilla eurolla, mikä kanavoit yhdessä Tesin sijoitusten kanssa yksityistä pääomaa markkinaan yhteensä 14 miljardia euroa.

Tesin uuden strategiakauden 2025-2029 välitarkastelussa voidaan todeta, että Tesi on ylittänyt omistajastrategiassa asetetut vuotuiset tavoitetasot jo ensimmäisen kahdeksan kuukauden aikana: Sijoituspäätöksiä on tehty noin 500 miljoonalla eurolla, yksityistä pääomaa on vivutettu suorissa sijoituksissa lähes kolminkertaisesti tavoitteisiin nähden (5,5x) ja sijoituspäätösten vaikutus markkinassa on toteutuessaan jo 3,3 miljardia euroa.

Uuden strategian mukaisista sijoituksista 59 % on suoria sijoituksia, 41 % rahastosijoituksia ja sijoitukset kohdistuvat omistajastrategian mukaisille teema-alueille, kuten syväteknologiaan, puolustus- ja energiaomavaraisuuden ja puhtaan siirtymän aloille.

Tesin strategiakauden ensimmäinen uusi yksisarvinen syntyi, kun Tesi kanssajohti Ten Eleven Venturesin kanssa kvanttiteknologia-yhtiö IQM:n 275 miljoonan euron sijoituskerroksen, mikä toi Tesille toimintahistoriansa kymmenennen kotimaisen yksisarvisen eli yli miljardin dollarin arvoisen yrityksen. Lisäksi strategiakauden aikana älysormusyhtiöstä tuli rahoituskerroksensa myötä Suomen historian toinen VC-rahoitettu ”decacorn”, kun yrityksen arvostustaso ylitti 10 miljardia dollaria. Tesi on Ourassa sijoittajana sekä vuosina 2018 ja 2019 tehtyjen suorasijoitusten kautta, että vuosina 2014 ja 2019 tehtyjen rahastosijoitusten kautta.

Lisäksi uuden sijoitusstrategian mukaisena tehtävänä Tesi ankkuroi yli miljardin kokoluokkaan tähtääviä uusia teollisia hankkeita, jotta Suomeen syntyisi puhdasta sähköä ja uutta energiaa edistävää uutta teollisuutta uuden teollisuuspoliittisen strategian mukaisesti. Julkaistut hankkeet edistävät muun muassa vähähiilistä alumiini- ja terästuotantoa sekä kestävää lentopolttoainetuotantoa Suomessa (Arctial, Blastr ja Norsk e-Fuel). Hankkeiden onnistuminen edellyttää myös toimivaa toimintaympäristöä mm. luvituskäytäntöjen ja sääntelyn puolelta.

Tesi on tehnyt myös ankkurisijoituksen Lifeline Venture Fund VI-rahastoon, joka on Suomen kaikkien aikojen suurin venture capital –rahasto 400 miljoonan euron kokoluokassa ja historian ensimmäinen kotimainen scaleup-vaiheen yhtiöihin sijoittava rahasto. Rahastosijoitus on Tesin uuden sijoitusmandaatin mukainen sijoitus, joka tavoitteena on kasvattaa Suomeen merkittävän kokoluokan yksityisiä pääomasijoitusrahastoja.

Markkinassa Tesin positiiviset uutiset on otettu innostuneesti vastaan, mikä luo myös uskoa ja rohkeutta sijoittaa ja investoida Suomeen.

Lisää hyviä uutisia saatiin Tesin H1/2025 talouskatsauksesta, jossa sijoitustoiminnan nettotulos on 95 miljoonaa euroa ja rahoitusarvopapereiden tuotto on 6 miljoonaa euroa.

Tesin uusi hankevirta näyttää erittäin positiiviselta. Valmistelussa on jo 300 miljoonalla eurolla uusia sijoituksia ja Tesi on tunnistanut uusia potentiaalisia hankkeita yli miljardin euron edestä.

Ystävällisin terveisin,

Tesi

Pia Santavirta
Toimitusjohtaja